

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru menarohle pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălămate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Ad Nr. 4200 Plen.

Cerculariu

cătră onoratele oficii parohiale și onorații membri ordinari și extraordinari, preoți și mireni ai sinodului protopresbiteral electoral din protopresbiteratul Cohalmului.

Prin ordinațiunea Venerabilului consistoriu arhidiecezan ddto 17 Septemvire a. c. Nr. 4200 Pl., primind subscrisul onorifica însărcinare de a conduce alegerea de protopresbiter în protopresbiteratul Cohalmului, am onoare, acum după ce sînt deja împlinite cele de lipsă de a premerge actului de alegere, a convoca pe toți onorații membri ordinari și extraordinari, preoți și laici, ai sinodului protopresbiteral, ai numitului protopresbiterat, pe Joi în 1/13 Noemvire 1884 în comuna Cohalm.

Conform §. 52 din statutul organic, serviciul divin, împreună cu chemarea Sântului Spirit, se va începe la 9 oare înainte de ameați în biserica parohială din Cohalm, la care, de sine se înțelege, sînt poțiti a participa toți membrii sinodului.

După serviciul divin va urma imediat actul alegerii, în localitatea ce se va designa din partea subscrisului.

În sensul §. 63 din statutul organic, comitetul protopresbiteral este convocat pe 31 Octomvire (12 Noemvire) 1884, la oarele 5 seara, în cancelaria oficiului protopresbiteral din Cohalm.

Acest cerculariu împreună cu lista membrilor sinodali, alăturată aici sub ./ conform §. 15 din instrucțiunea Ven. sinod arhidiecezan, se comunică tuturor oficiilor parohiale din protopresbiteratul Cohalmului spre a se publica în toate bisericile parohiale în Dumineca ori serbătoarea cea mai de aproape și spre a se avisa deputații cercului respectiv pentru ca să se prezente și să participe la actul alegerii din cestiune.

Sibiu, în 15 Octomvire 1884.

Nicolau Cristea m. p.,
comisariu consistorial.

Sibiu, 15/27 Octombrie, 1884.

În ȋiarele din patrie există o rubrică permanentă: „Nenorocire pe drumul de fer.” Nu este ȋi în care să nu cetim deraliare colo, deraliare colo, așa că noi nici nu ne mai putem inchipui mers regulat la drumul de fer fără deraliare.

Această anomalie în comunicațiunea din statul nostru, se reduce în locul prim la necapacitatea oa-

menilor chemați a direge mașina rețelei drumurilor de fer, la a cărei capacitate și conștientositate este espusă viața a milioane de oameni. Conducerea forței aborului este condiționată dela cunoștința limbii maghiare, și aceasta cu conștiința liniștită se poate classa între invențiunile cele mai prospete, și totodată și cea mai nostimă.

Este dureros a constata, că la noi șovinismul se lățește tot mai tare, și nu mai aflăm teren nestăpănit de acest curent modern. Și ȋi mai dureoase sunt fructele acestui curent nesănătos.

Pre noi toată lumea ne invinuește că suntem oameni de rea credință. Presa ungurească ne insinuă dacoromanism și irridentism național propriu românesc, cea românească opportunism până la gradul extrem, care pe românește s'a exprimat cu cuvintele „Pester Lloyd.”

Și este ȋi grea poziția noastră, căci noi avem chiemarea a spune adevărul în toată ființa lui, și a cere respectarea acestuia.

Este ce e drept copilărie în lumea aceasta a pretinde dela un ȋiaru ca el desbrăcat de interese de partidă, să lupte pentru purul adevăr, și noi ne-am angajat la o asemenea copilărie. Coloanele ȋiarului nostru nu sunt rezervate pentru lucruri, cari noue ne par mai importante, fie acelea lucruri după noi importante calumii chiar; noi nu suprimăm părerile altora, ci le înregistrăm pre lângă ale noastre lăsând publicului cetitoriu deplină judecată în aprețiarea lucrurilor. Această stimă a noastră față cu publicul român încă e classată între copilării, și noi și aceasta o luăm în nume de bine, căci ne este grea poziția, și ea, grea fiind, ne însuflă putere și perseveranță.

Remănem deci la chiemarea noastră și constatăm că miserabilă este starea comunicației noastre. Până la un punct suntem de acord cu un ȋiaru din Budapesta, care mai lunile trecute s'a plâns amar asupra necapacității oficialilor aplicați la drumul de fer.

Politicii dela „Pester Lloyd” erau avisați să vorbească astfel, căci era vorba de misticul incident de pe calea ferată când cu călătoria regelui Milan la manevrele de toamnă în Austria. Toate semnele vorbeiau atunci pentru un atentat cu plan, ear ȋiarele din Budapesta reduceau incidentul la necapacitatea funcționarilor.

Așa este. Curentul destructiv, maghiarisarea cu forța, — a otrăvit toate straturile vieții de stat.

La comunicație încă se face astfelu. Persecuțiunea și aici s'a urmărit cu plan și s'a dat drumul tuturor bărbaților cualificați, cari în terminul pre-

scris nu și-au însușit limba maghiară. Demisionați odată oamenii cualificați, ei trebuiau înlocuiți prin alții corespuțdători recerintelor moderne. Una dintre condițiile principale era cunoașterea limbii maghiare. La oameni inferbântați ea deveni condițiune de classa primă. Resultatul? Pretutindenea dăm de oameni necualificați, însă toți știu ungurește, și a-ȋi frânge gătul sub comandă ungurească încă poate fi merit în ȋiua de astăzi.

Cu „Pester Lloyd” în frunte recunoaștem și noi că da, domnul Tolnay, directorul general al căilor ferate unguresci poate fi om la locul seu și cu capul și ȋi cu inima, întrebăm însă cum stăm cu leghioanele de amploați subalterni, în mână cărora este pusă viața a milioane de cetățeni? Cine a luat locul miilor de amploați alungați pentru cuvântul că nu cunoșc limba statului? Oare cunoștința limbii suplinese ea cunoștințele speciale ale celor alungați, și siguranța locuitorilor din patriă, cari nu sunt, nu voiesc să devină maghiari și în veci nu vor fi maghiari, nu va fi cerend ea atăta considerare, ca și un curent bolnăvicios, care urmărit cu fanatism proverbial, ne împinge la perire?

Nu sîntem dispuși a merge din consecuențe în consecuențe pe terenul signalizat de noi. Ori ce cuvânt liber și patriotic din partea noastră se tacesează de provocare, și noi n'am dori să provocăm tocmai acuma, când de sus din Budapesta se accentuează cu mare ifos oportunismul. În cazul acesta am fi combătuți cu armele noastre de bărbații, cari în irridentismul nostru oportunist, priveau servilism egal cu tradarea intereselor noastre naționale. Nu vom continua derivând consecuențele, căci ni se spune că situația actuală a monarhiei noastre nu ne permite apărarea intereselor noastre naționale.

La ocaziune potrivită însă vom pași mai cu rezoluțiune și vom arăta că șovinismul în ambele tabere șovinism rămâne și că cel al maghiarilor este cu pericole pentru ei, ear al nostru pentru noi.

Casuri concrete ca cel cu biletul din Copșa, Sebeșul de sus, deraliările permanente, și demisionarea amploaiților pentru capacitatea și specialitatea lor în ale comunicației nu contribuiesc la ridicarea nimbului nostru ca stat cultural. Șovinismul se răsbună, păcat numai că isbânda în cele mai multe casuri se descarcă în capul poporului, care geme sub greutatea sarcinilor publice.

Cu chipul acesta nu se va întări în noi credința despre statornicia lucrurilor actuale.

FOIȚA.

Vitalitatea românului.

Poporul român strecurat prin numeroasele pericole, cari amenințau deasupra capului lui ca sabia lui Damocle, nu și-a perdit nici odată cumpătul, ci totdeauna cu fața veselă și senină a știut înfrunta ori și ce pericol. Fostau pentru densusl nenumărate ȋile amare și dureroase, dar el tare ca ștejarul nu s'a frânt de nenorocirile ȋilnice. Câte veacuri triste au trecut preste capul lui și el astăzi răsară întinerit cu speranțe dulci în viitoriu. Aședat ca colonist pe aceste locuri situate spre nord dela Dunăre, nu și-a părăsit scumpa sa patrie sub nici un cuvânt, căci el o considera de cel mai prețios odor, ce i lau lăsat antecesorii sei. Această convingere basată în șimțemntul public român nu i-au putut o stirpi din inimă încă timpurile cele mai viforoase despre cari ne amintește istoria.

Câte popoare au trecut preste aceste locuri nordice orientale, fără de a lăsa după densesle decât numele lor înșpăimântător, ear poporul român a stat nemișcat ca stinca de granit de cari isbindu-se valurile se retrag fără de nici un rezultat. Naia viețurii se retrag fără de nici un rezultat. Naia viețurii se retrag fără de nici un rezultat. Naia viețurii se retrag fără de nici un rezultat. Naia viețurii se retrag fără de nici un rezultat.

noase, și slavă domnului a scăpat nesdruncinată și s'a adăpostit la portul așteptat. Da! în urma numeroaselor greutăți, cu cari au avut să se lupte l-au slăbit din puteri, și e și lucru natural ca cineva cu atât să slăbească mai mult cu cât și-a pus puterile la probe mai mari, cu cât și le-a încordat mai tare câte odată chiar și peste măsură. Nice odată însă nu s'a debilitat atăta întru cât el se nu-și poată efeptu lucrările, ci din contră, debilitarea aceea a fost numai pentru un anumit moment și puterile sale de nou s'au oțelit.

Au fost și timpuri de acelea, când nu-i era dat să audă nici rugăciunea Ddească în limba sa și el totu-și sta alipit cu inimă și suflet de sanctuariul ddeesc.

Nimic n'a fost în stare să-l abată dela credințele și convingerile sale, căci românul e firm în credință, e blând la fire și crunt la mânia.

Când necazurile ȋilei i amărau viața, doina cioabanului îl veselia, locurile romantice pre unde era aședat îl încântau și el trecea preste toate ca și când nu ar exista. Numai așa ne putem inchipui că el a putut să existe până astăzi câte biată au dat de capul lui. De nu erau unele împregiurări favoritoare el sau se contopia cu totul în alte popoare sau să risipia de pe fața pământului. Multe au fost împregiurările cari au contribuit la conservarea româ-

nului, una însă nu dintre cele din urmă este fără îndoială și puterea lui de viață adecă vitalitatea lui. Nu va putea nimenea contesta că este ceva propriu naturii românului, tăria și puterea de viață.

Ori și când pre un român îl poți foarte ușor deosebi de unul din altă nație numai după esteriorul seu mai expresiv și oare cum mai verde. Să nu cugetăm oare că aceasta ar fi o continuitate din vița romană, carea nu s'a stins și doară nu se va stinge nici odată din firea românului! Poate că la aceasta contribuie și viețuirea sa mult în atmosfera liberă a aerului, unde îl îngână câte-odată concertul cântărețelor.

E plăcută viața românului dela sate de aceea și iubește el atât de mult țeara, câmpul cu verdețele sale. Nu susținem că doară nu ar contribui la puterea de viață a românului și împregiurările climatice; dar cea ce putem afirma cu multă probabilitate este, că românul între însușirile caracteristice naționale poate numera cu fală și vitalitatea sa.

Nu de mult se spunea prin ȋiare, că un preot din România a trăit peste una sută de ani, asemenea în anii trecuți în o comună din munții apuseni unul a ajuns etatea de peste o sută douăzeci de ani. Toate aceste nu sunt de cât semne de vitalitate.

Cine voiesc să se convingă despre vitalitatea românului nu are decât să-și represinte în m'morie

Revista politică.

Delegațiunile sînt întrunite în sesiune de astădată la Budapesta spre a desbata afacerile comune în monarhie. Avem să ne așteptăm la lucruri importante cu atât mai vîrtos, cu cât în sesiunea delegațiunilor vom avea ocaziune a auzi enunțiațiuni oficiale din gura ministrului de externe despre intravederea dela Skierniewice.

De mare interes este pentru noi astăzi mersul lucrurilor în parlamentul din Croația. Starcevicianii prin gendarmi fură împedecați de a intra în parlament. Cu chipul acesta desbaterile au intrat în cursul regulat.

În ședința de Sâmbătă după autenticarea protocolului Berutta preot începe a ceti o declarațiune în care se atacă în mod vehement regimul și majoritatea dietei. Acestuia i se detrage cuvîntul.

După acest incident presiul aduce la cunoștința parlamentului că partida Starcevicianilor a înaintat o adresă, care însă fiind aspră, el nu admite a se ceti.

Mazzura dorește a se ceti adresa, căci independenței voesc să se clarifice situațiunea cu privire la cele întemplate.

Preste Mazzura se trece la ordinea zilei și nu se cetește adresa Starcevicianilor.

La ordinea zilei urmează moțiunea lui Loncariu cu privire la luarea de măsuri draconice.

Mazzura și conșoții fac față cu aceasta contra-propunere.

Se dă acum cuvîntul lui Mazzura spre a vorbi la obiect. Luând el la critică încercarea de a înăspri dispozițiunile în regulamentul casei condamnă ținuta presiului și a majorității. Recunoaște că Starcevicianii au fost în eroare pretinșind să se cetească declarațiunea de loialitate înainte de autenticarea protocolului, însă majoritatea încă putea fi mai indulgentă. Măsurile intenționate după vederile vorbitorului, nu sunt decât o dintatură a presiului și în aceasta zace mare periclu pentru liniștea dietei.

Vorbitorul nu poate încuviința măsurile intenționate și pentru cuvîntul, că presiul nu reprezintă și minoritatea dietei. Proiectul nu este decât vargă, astăzi din întemplantare în mîna majorității, mîne însă poate în a altuia. Banul Soksevici nici odată n'a creșut să vadă pre presiul actual la locul unde este, întocmai după cum presiului Hrvath nu-i trece prin cap a crede, că va vedea vreodată în scaunul presiual pre Dr. David Starcevic. Propune deci trecerea la ordinea zilei.

Baronul Zsivcoviciu apără întru toate procedura presiului.

Frank nu aprobă proiectul, căci el nu va contribui întru nimica la vindecarea rîului. Nu trebuie luat lucrul atât de superficial. Rîul are rădăcini mai adînci. Starea de ași a lucrurilor nu îndestulează pe nime. Trebuie deci multe schimbate, ceea ce o recunoaște și adresa majorității.

Vorbitorului nu-i sunt necunoscute meritele partidei naționale, ea însă n'a știut validita constituțiunea. Rîul trebuie stîrpit din rădăcină și nu trebuie făcut ocol, ca pisica în jurul păsăturii. Alungarea lui Starcevic cu gendarmi din dietă i-a căștigat trei cercuri. Măsurile proiectate i vor mări autoritatea lui în țară. Absolutismul de partidă e mai periculos ca cel autocrat. Adevăratul parla-

mentarism se bazează pe libertatea tribunei, proiectul face din el mașinărie. Apelează la loialitatea presiului în aplicarea regulamentului și nu primește proiectul.

După unele vorbiri încă, s'a primit proiectul pentru luarea măsurilor draconice.

În Belgii se făcure zilele acestea alegerile comunale.

Liberalii au luptat cu toții pept la pept și au eșit învingători. Urmarea fu că ministerul ultramontan și-a dat dimisiunea. Până acuma nu este decisă încă soarta ministerului, se crede însă că se va forma un ministeriu transitoriu pentru conducerea alegerilor, fiind a se disolva parlamentul actual. Legea scolară reacționară se vede a fi avut scurtă viață.

Raportul dintre China și Franca începe a deveni tot mai acut. Parlamentul a plenipotențiat pre guvern la luarea de măsuri energice. Caracteristic este că chinezi contra dreptului ginților, au pus premii pentru ofirii francezi vii sau morți numai prinși să fie.

În zilele acestea s'au deschis parlamentul Angliei. Diariul „Voința Națională” ne schitează mesagiul reginei și situația în Anglita în următoarele:

Parlamentele Europei au început a se deschide unul câte unul. Joi la 11/23 ale curentei s'a deschis sesiunea de toamnă a parlamentului Mării Britanie și discursul reginei rostit cu această ocaziune afirmă că relațiunile guvernului ei cu celelalte puteri sunt din cele mai amicale, că generalul Gordon va fi ajutat de trupele engleze din Dongola ca să scape din încurcătura în care el însuși s'a încurcat, că Egiptul trebuie scos cu ori-ce preț din dificultățile financiare în cari se află de când cu neisbîndă conferinței din Londra, că cestiunea hotarelor Transvaalului trebuie rezolvată cu multă luare aminte, în fine că una din ocupațiunile de căpetenie ale Parlamentului este desbateră și deslegarea cestiunii reformelor electorale, propuse de cabinet încă din sesiunea trecută. Ast-fel programa lucrărilor Camerei este pe cât se poate de variată și plină de cel mai mare interes. Ea pune în vederea reprezentanților țerei un șir bogat de întrebări a căror soluțiune nu se va face fără desbateri furtunoase și promite o sesiune de acelea ce rare ori întîlnim în viața parlamentelor.

Discursul Reginei afirmă că relațiunile guvernului seu cu celelalte puteri sunt din cele mai amicale. Pe cât pare însă a rezulta din realitatea lucrurilor, aceasta este frasă vagă, de natura acelora ce se strecoară de regulă în mesagiile de deschidere ale parlamentelor. Și în adevăr, de vom recapitula faptele sevășite în cursul lunilor din urmă vom vedea că raporturile Angliei cu unele din puterile Europei, fără a fi încordate, nu sunt totuși ceea ce s'ar numi în termeni proprii „amicale.” Înțelegerea anglo franceză, pe care dl Gladstone conta înainte de intrunirea conferinței, s'a vădut că este mai mult un desiderat de cât o realitate; ruptura cu Franca, pe care dsa voia să o înlătore cu ori-ce preț, este mai-mai un fapt; politica sa, care se întemeie pe credința că Republica franceză și imperiul german nu vor găsi nici o dată un tărîm de înțelegere comună, a suferit o amară decepțiune, și ceea-ce este poate mai dureros pentru presedintele cabinetului englez, principele Bismarck convoacă o conferință în Berlin, unde Franca și Germania vor fi de acord. Cancelarul împăratului Wilhelm sprijinea

tești, se puseră pe lucru și se apucară de veața de mai înainte. Atunci erau puțini dar se înmulțiră, căci românul e un popor vital. Chiar și acum ne putem convinge cu deosebire prin locurile de pre la munți pre unde n'au ajuns aborii cei rei, despre viciunea câte unui bătrîn, care deși înaintat în etate e voinic, cu peptul rîsfățat cu fața verde și deschisă.

Când 'ți răpede câte un cuvînt par'că nu ar vorbi unul de șapte-deci de ani, ci unul de trei-deci de ani. Aceste toate ne întăresc în credința că în poporul român este vitalitate și că precum veacurile trecute n'au putut să-l stingă de pe fața pământului cu ațăta mai puțin timpurile de acum sau chiar cele viitoare. Una însă ce ne lipsește noae este lipsa de alipire de iubire reciproacă. Când ne vom stima și iubi nni pre alții, atunci darul ceriului s'a revărsat asupra noastră și atunci să știm că de s'ar porni toate hordele contra noastră puțin ne vor putea strica. Căci uniți în cugete și în simțiri odată, fără multă greutate vom putea să înfruntăm ori și ce pericol. Dar ce e mai mult ne vor stima cei din jurul nostru.

S'a dis de mult că pentru ca să te stimeze și prețuească cineva, caută mai întăiu ca tu însuși să te stimezi și prețuești. Acestea păreri desfășurându le încheiam cu credința în vitalitatea neperitoare a românului.

Moful.

în Londra drepturile Franciei contra propunerilor englez în cestiunea finanelor egiptene; în Berlin el va apăra interesele coloniale ale aceleși puteri contra pretensiunilor britanice în afacerea navigațiunei pe riul Niger și în delicata cestiune a ocupării pământului pe coastele africane. În cestiunea lichidării din Egipt putem dice că Englita a avut toată lmea în contr'ă până când în fine guvernul lui Nubar-Pașa s'a vădut nevoit a declara că dela 14/26 ale lunei acesteia veniturile drumurilor de fer și ale telegrafelor nu vor mai intra în visteria statului, ci în cassa datoriei internaționale. Când o asemenea declarațiune vine în urma unei măsuri care provoacă un protest general din partea creditorilor egipteni, și când aceea măsură era o inspirațiune a cabinetului britanic, se mai poate oare vorbi de „relațiuni amicale” ale acestui cu celelalte puteri?

Posițiunea ministerului Gladstone în fața parlamentului se agravează prin slăbiciunea sa militara și măsurile neînsemnate ce s'au luat în această privință. Pe când marina Franciei se ridică necontenit, Englita pierde din ce în ce superiotatea ei marină, care o făcea doamna necontestată a elementului nesigur. Situațiunea în imperiul anglo-indic este mai îngrigitoare de cât ori când. Bilul asupra impositului fonciar în Bengal a produs o nemulțumire destul de viuă și reducerea trupelor principilor indieni este pusă la ordinea zilei. Pentru ca să isbutască în aceasta întreprindere de o natură așa de delicată, ministerul britanic trebuie să lucreze cu multă luare aminte, ca să nu atingă susceptibilitățile principilor indieni. Administrațiunea lordului Ripon a dat naștere la tot felul de nemulțămiri, din cauza reformelor ce el voia să introducă în nemărginitul imperiu anglo-indian. El fuse rechemat și înlocuit cu inteligentul lord Dufferin ale cărui abilități administrative sunt mai puțin recunoscute de cât cele diplomatice. Putea-va oare noul vice-rege să ducă la un sfîrșit bun sarcina ce și-a luat'o asupra-i?

Pe lângă aceasta o mulțime de cestiuni internaționale așteaptă de la d. Gladstone o soluțiune practică potrivită cu dorințele și interesele poporului englez. Mai presus de toate nenorocitul Gordon are trebuință de un ajutor energic și eficace, care să-l apere din mijlocul tribunilor barbare ale Sudamului.

Dar dacă politica esternă a dlui Gladstone lasă mult dorit și poate da naștere la interpelări justificate în sînul Parlamentului, politica sa internă este plină de înțelepciune și are cu sine majoritatea imensă a poporului englez. Călătoria sa în nordul regatului a fost un adevărat triumf, o mulțime nenumărată de popor aclama cu entusiasm pe bătrînul tribun al libertăților britanice, pe când meetingurile provocate de capii opozițiunei rămănea mai-mai deșerte. Această deosebire de succes se exprimă prin faptul că cestiunea cea mare, care agită în acest moment publicul din Regatul Unit, este bilul de reformă electorală, pe care d. Gladstone 'l susține cu toată puterea esperienței și a elocinței sale, pe care torii 'l combat cu o îndărătnicie inesplicabilă. În această cestiune, bătrînul conductor al wigilor are toate simpatiile cu sine, pe când marchisul Salisbury vede numărul adeptilor sei din ce în ce scădînd. Și nemulțumirea poporului în contra atitudinei conservatorilor merge până acolo, în cât în multe locuri, în presă ca și în întruniri publice, se aud strigăte de felul acesta: Jos cu Camera Lordilor! Jos cu inamicii poporului! Torii de astăzi nu arată mai multă înțelepciune de cât cei din 1832, când se puse pentru întâia oară în Cameră reforma parlamentară. În loc de a ataca pe adversarii lor politici pe tărîmul cestiunilor esterne, în cari ei s'a arătat așa de slabi, ei 'i atacă tocmă în fortăreța lor cea mai inespugnabilă, adecă în politica internă.

Unele reflexiuni

la proiectul de regulament pentru afacerile Consistoriului Metropolitan, elaborat de Ioan cav. de Pușcariu, deputat congressional an. 1882.

I.

Fie-care ortodox trebuie să salute cu bucurie proiectul acesta de regulament elaborat de un bărbat distins, carele dela început a conclucrat la restaurarea Metropolei noastre și la toate sinoadele și congresele a fost unul dintre cei dintăi factori ai promovării intereselor și afacerilor noastre bisericesti. Trebuie să se bucure fie-care fiu al bisericii noastre de acest proiect, căci fie-care trebuie să dorească din inimă, ca să fim odată organizați nu numai pre hârtie ci și în faptă, și toate afacerile bisericesti să-și meargă regulat cursul canonic, și să nu mai schiopătăm și stagnăm că astăzi în multe privințe și mai ales cu cauzele apelate la consistoriul metropolitan.

Congresul bisericesc la timpul seu 'și va da verdictul asupra acestui proiect. Eu nefiind deputat al Congresului, ear de altă parte ca un fiu al bisericii interesându-me de

timpul așa numitelor invasiuni de popoare când au năvălit peste aceste locuri ca și nește locuste cutropitoare. Ne putem închipui căți de ai neamului nostru se vor fi măcelărit în aceea învâlmășală teribilă, și totuși astăzi sîntem de toți la deuce milioane.

Ni se va obiecta poate că au scăpat prin codri și peșteri. Concedem aceasta și chiar o susținem cu tărie dar totuși dacă în Român nu era putere de viață nu ar pute să fie ceea ce e astăzi în privința numerică. Pentru că la tot casul țeranul român avînd proprietate, casă și familie trebuia să se îngrigească de existența familiei și aceasta nu o putea face decât dacă se reintorca la casa și masa sa. Nu trecea poate bine pragul și dușmanul în urma lui pătrundea în casă, i răpia tot ce avea, îl lipsia de viață și apoi și urma calea sa mai departe.

Aceasta se întemplantă cu nenumărate familii și eată numărul românilor scade pe di ce merge.

În astfelu de împregiurări pus românul trebuie să ajungem la părerea că numărul nostru scăduse mult odată așa încât doară numai aceia cari știură să se ascundă mai bine și să se aprovizioneze timp mai îndelungat putură scăpa de pericolul vieții.

Când de sus din înălțime să dede mandat ca să încete și aceste barbarii ceriul apărea luminos, soarele trimise cu îmbelșugare rațele sale spre pământul mînos al patriei noastre și locuitorii părăsindu-și asilele lor, se retrase la vetrele părin-

afacerile bisericești, im fin de datorință, a face pe calea aceasta unele reflecțiuni la acest proiect, de regulament — într-o chestiune pre cât de delicată, pre atât de momentasă.

În §. 66 pag. 26 din proiect se dice: „pedepsele: a) admonițiunea, b) infruntarea, c) pedepsele în bani prin de- tragera din salariu, d) suspendarea temporară dela oficiu și dela ese ciarea drepturilor bisericești; e) dimisiunea totală din oficiu.“ Apoi se statoreste tot acolo, că până se va face un regulament special disciplina asupra persoanelor oficioase singulare dela consistoriul metropolitan o eserciază în a treia instanță congresul național bisericesc prin un senat esmis ad hoc stătătoriu din 12 persoane sub presiul unui episcop. Disciplina asupra întregului consistoriu metropolitan, precum și asupra episcopilor și metropolitului o eserciază în prima și ultima instanță congresul național bisericesc.

Aceasta după părerea mea nu poate să fie așa, căci ar fi un principiu în contra bisericii orientali, cari sânt și trebuie să fie baza și legea fundamentală la toate decisiunile și regulamentele noastre bisericești; și dela aceasta lege fundamentală nu ne este iertat a ne abate, deacă nu vrem să periclităm și rumpem unitatea cu biserica orientală.

Noi avem ierarhia bisericească. La noi tagma preo- tască este o tagmă ieratică. Cu deosebire dignitatea ar- chierească a fost dela început, este și trebuie să fie în sen- sul aședimentelor bisericești o dignitate înaltă și ponde- roasă, care prelângă datorințe și are și drepturile sale ca- nonice deosebite. Eată ce statoresc canoanele cu privire la disciplina bisericească! În Pravila cap. 68 pag. 53 stă scris: „Nu s'au dat preoților, nici mirenilor se judece pre Archiereu, pentru că el este capul și păstorul lor.“ (S. Nic dela Ser.) „Dară aceasta s'au dat — se dice tot acolo — archiereilor să judece pre preoții și pre oamenii lor. Nici diacon, nici mirean nu poate să judece pre preot.“

Congresul precum știm, este compus în majoritate de mireni și parte din preoți și poate și din diaconi. Aceasta corporațiune nu poate să eserceze dară disciplina asupra archiereului, nici chiar asupra unui preot, căci este în con- tra canoanelor și instituțiilor positive ale bisericii, și Si- nodul III-lea legiueste în canonul 8-lea; „de va produce cineva o formă nouă împotriva celor hotărâte acum, s'au socotit de tot sfântul și economicul sinod, să fie fără tărie.“

Nu poate congresul să eserceze disciplină în genere nici din acel punct de vedere, că el nu este o corporațiune judecătorească nici esecutivă, ci o corporațiune legislativă.

Nu poate congresul să eserceze disciplina bisericească nici din aceea considerațiune, că o astfel de statorire ar fi în contra statutului organic, carele apriat statoreste la artic. II. §. 158 că: „Consistoriul metropolitan este organul suprem administrativ și judecătorec pentru întreaga provincie metropolitană.“

Este întrebarea, cine dară să judece pre archieren? sau cine să eserceze disciplina asupra lui? Răspunsul nu trebuie să ni-l formăm noi după buna chibzuire, ci 'l aflăm în canoane. Eată ce dice în privința aceasta canonul 64 (74) apostolescu: „episcopul de s'ar prihăni pentru oarece de cătră oameni vrednici de credință, de lipsă este a se chiea el de cătră episcopi, măcar de ar întimpina și ar mărturisă, seau se va vădi, otărăscă certarea. Eară dacă chieat fiind, nu va asculta, chieasese și a doua oară, trimițându-se la el doi episcopi. Eară deacă și așa nu va asculta, chieasese și a treia oară, earăși doi epi- scopi trimițându-se cătră densus, și deacă și așa defăimându-ne nu va întimpina, sinodul hotărăeste asupra lui cele socotite, ca să nu socotească, fugind de judecată, că câștiga.“ Aci se dice că dacă episcopul și la a treia invitare nu se va presenta, sinodul să hotărăscă sau decidă asupra lui. Și cumcă numai sinodul episcopilor se înțelege aci, se vede lămurit din esplicarea subînsemnată la acesta canon în Pidalion pag. 36. unde stă scris: „... și dacă (episcopul) și a treia oară va defăima și nu va merge, de aceea dar sinodul episcopilor hotărăescă asupra lui.“

Din acest canon este evidente că nu altă corporațiune fără numai sinodul episcopilor are dreptul să judece pre episcopul și să eserceze disciplina asupra lui.

Eară episcopul judecat și agravat cu sentința sinodu- lui episcopilor poate apela la scaunul concernente patriar- chal. Așa dispune canonul al 3-lea al sinodului local din Sardicea. Pre baza acestui și a altor canoane însuși cano- nistul Șaguna în dreptul canonic pag. 107 §. 145 punct VIII dice sub 3. că patriarhalul primește apelațiunea episcopu- lui agravat cu sentința adusă în sinodul metropolitan cu pluralitate de voturi (sub sinodul metropolitan se înțelege sinodul episcopilor dintr-o metropolie); ear sub 5. dice că patriarhalul judecă diferențele escate între episcopii sufragani și metropolitul lor, precum și cele escate între laici și metropolitul lor.

Deci dacă din considerațiuni politice nu vrem să ne estindem astăzi cu esercierea disciplinei bisericești până la dreptul patriarhalului, apoi la ori ce întemplantare trebuie să ne mărginim a statori, că disciplina asupra episcopilor și metropolitului o eserciază în prima și ultima instanță sino- dul episcopesc, dară nici decum congresul național bise- ricesc după cum se propune în proiectul din chestiune.

În provincia noastră metropolitană sunt de presente numai trei archierei; așa dară când ar veni cauza unui archiereu în sinodul episcopesc spre pertractare, ar fi numai doi archierei în sinod, cari ar avea să judece și decidă. Este întrebarea, că oare de ajuns sunt acestia? Și acestia trebuie să fie de ajuns, căci dice capul cel etern și înteme- ietoriul bisericii, că unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sânt și eu în mijlocul lor.

Dară chiar și în privința aceasta fiind vro nedumerire se poate ajuta prin chieamarea la sinod și a altor archierei or- todoxi din eparchiile vecine din monarchia, precum d. e. din Bucovina, căci eată ce dispune în sensul acesta canonul 14 al sinodului din Antiochia; „dacă vr'un episcop pentru oarecare vinovății s'ar judeca, apoi s'ar întemplantare să împărechere pentru densus între episcopii eparchii, unii adeca hotărându-l nevinovat pe cela ce se judeca, eară alții vinovat, pentru scăparea de toată îndoiiala sau socotit de sântul sinod, ca episcopul me- tropolitei de pe la eparchiile mestiesitei țeri să chieame pe alții oare-carii, cari să mai judece, și îndoierea să o deslege spre a adeveri împreună cu cei ai eparchiei pricina cea pusă înaintea lor.“

Din acestea precum și din toate canoanele privitoare la acest object se vede lămurit, ca o corporațiune compusă din preoți și mireni sau și numai din preoți — ori cum s'ar numi ea — nu are dreptul să judece pre archiereu nici se eserceze disciplina bisericească asupra lui, ci dreptul acesta compete sinodului episcopesc; eară congresul ar putea numai păși d. e. prin o delegațiune ca acuzătoriu față cu archiereul.

Cumcă sinodul eparchial sau congresul nu are drept nici a primi sau esamina acuze aduse în contra archiereu- lui necum a esercia disciplina asupra lui, se vede și din ca- nonul 7-lea al sinodului ecumenic al II-lea unde se legiu- este: „eară dacă oare-carii (neprihăniți) ar dice, că au oare-care pără asupra episcopului, — acesta poruncește sfân- tul sinod a-și înfătoșa pările înaintea tuturor episcopi- lor eparchiali și înaintea acelora să se vâdească vino- vățiile episcopului celui ce ar fi în oare care pricini, și ace- stia se decidă.“ (Va urma.)

Convocare.

Pe baza §-ului 13 din „Statute,“ prin aceasta se convoacă adunarea generală a „Reuniunii feme- ilor române“ din Sibiu pe 28 Octomvre a. c. st. vechiu (9 Novembre, a. c. st. n.) în localitățile cas- sinei române din Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 7 după ameași la 3 oare.

Ordinea zilei:

1. Raportul comitetului despre sortitura între- prinsă de Reuniune.
2. Statorirea budgetului pentru anul 1885.
3. Întregirea a 3 locuri vacante în comitetul reuniunii.
4. Propuneri eventuale.

Sibiu, 16/28 Octomvre, 1884.

Maria Cosma, m. p.,
presidentă.

Anast. Toma, m. p.,
secretar.

Mulțămită publică.

Pentru sortitura arangiată de Reuniunea feme- ilor române din Sibiu au mai incurs următoarele: Dl Rudolf Fogarasi: 1 los dela „Crucea roșie“ maghiar, 3 ștergare brodate naționale. Prin doamna Maria Moga colectantă, doamna Carolina V. Pop: 1 cuvertă de masă țesătură țărănească din lână, 1 ștergar brodat; domnul Moise Moga cordoner, 3 părechi portrete litografate „Regele și Regina Ro- mâniei“; doamna Elisaveta Opris, 2 ștergare țesătură proprie; dna Iuliana Văssi, 1 ștergar țărănesc, 1 servet țesătură proprie; dsoara Elena Baltă, o corfiță de bilete brodată, 1 insemnător de cetit; dsoara Aurelia Henzel, 1 periniță pentru ace cu mărgele. Prin dna Maria Maier n. Dancăș colectantă; dna Maria Dancăș, 1 păreche desagi și o traistă din lână, 1 merindeață, 1 chingă; dsoara Dora Dancăș, 1 țin- nător de ștergare cu brodarie.

Pentru bunavoința documentată față cu scoala reuniunii comitetul le exprimă mulțămită pe calea aceasta.

Mulțămită publică.

Dna Dobra Petru Hodrea din Reșinari a bine- voit ca și în anul trecut a dărni pentru scoala de fetițe a Reuniunii femeilor române din Sibiu 2 stângini de lemne. Pentru acest don marinos i se aduce mulțămită din partea Comitetului.

Varietăți.

* (Învitătoriu). Despărțământul cerc. X. (Clu- șiu) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura rom. și cultura poporului român“ va ține adunarea

sa generală de est an la Cluș în 2 Novembre st. n după ameași. Sunt invitați drept aceia p. t. domni membri din acest despărțământ și alți amici ai li- teraturii rom. și culturii poporului rom. și cu tot respectul rugați, se nu prejete a se presenta la nu- mita adunare cât mai numeroși.

Cluș, 25 Octomvre st. n. 1884.

Comitetul despărțământului cerc X al „asociațiunii tran-“

* (Postal). Cu 1 Noemvre începând între Torda- szentlászlo și Feneș va comunica posta în toată ziua.

Mersul:

Pleacă din Tordaszentlászlo la 10 oare 30 m. dim.	
Ajunge la Feneș	12 " 20 "
Pleacă din Feneș	2 " 2 "
Ajunge la Tordaszentlászlo	3 " 50 "

* (Postal) În comuna Boian, comitatul Tórnavă mică este de a se ocupa postul de magistru postal.

Condițiuni: Contract de oficial și 100 fi. cau- țione.

Venite: Salariu 120 fi., paușal de cancelarie 40 fi., paușal de transport 400 fi.

Suplicele se se trimită în termin de trei săptē- mări la direcțiunea de postă în Sibiu.

* (1784 și 1884). De două zile la librăria Schmi- decke de aici sunt espuse portretele eroilor națio- nali de acum 100 de ani.

Librariul german de bună samă nu va fi soco- tit între dacoromanisti, și noi cari în inima noastră avem un colț pentru propagatorii ideilor de liber- tate începând dela Horia până la Kossuth și Gari- baldi, atragem atențiunea publicului asupra portre- telor espuse la vederea lumii.

Pe stradele Sibiiului mulți oameni umblă și nu noi vom cerca procesul ce se desvoaltă în peptul fie- căru singuratic la vederea portretelor lui Horia, Cloșca, și Crișan.

* Cetim în „Telegraphul“: Ni se scrie din Ba- sarabia că mai multe sate din județul Soroca, din județul Orheu și Balti au presintat guvernatorului petițiuni colective, cerându-i voie de a emigra în guvernamentul Samara. Țeranii români din aceste județe ale României se plâng că nu mai pot trăi din lipsa pământului. Guvernorul general Constan- tinoviciu a trimis un ordin ispravnicilor respectivi în care le ordonă ca să arate țeranilor planurile pământurilor disponibile în guvernamentul Samara, ca emigrații să poată singuri alege locurile unde voesc a emigra. În momentul de față pe malul drept al rului Samara se află deja 7 sate de români. Poporațiunea acestor sate, cari sunt considerate de cele mai avute din guvernament, se ridică la 8,903, locuitori aproape toți emigranți din județul Chiș- nău și Iași.

* (Din notițele unui avocat.) „Liber- tatea academică“ nu stă intraceia de a umbla cu căciulița și căița împetrișate și numai cât o plețiță de nucă de mari pe cap, nici intraceia de a purta măciuci ferecate în mână și de a boldi pe toți filistri — adecă pe toți cari nu se țin de clasa „burșilor“ — în coaste cu ele; nici în vîrtutea de a bea câte 20—30 mēsuru de bere sau vin într'o noapte, nici de a merge în prelegeri numai când voești... toate aceste sunt profanări numelui celui frumos „Liber- tate academică.“ — Dar libertatea academică nu stă nici într'u a te sluși sau chiar omori unul pre altul în duel pentru câte o Dulcinea de Toboso sau pentru alte sēcături și mai ridicule..... nu! Aceste dacă nu sunt pentru alții demne, cu atât mai puțin pentru cei academici români.

Pădește legile etice, adecă preceptele moralului și a dreptului și vei fi liber; nu le pădi, și vei fi sclav al patimilor tale!“

* (Statua lui Rousseau.) Sub acest titlu diarul „Adevărul“ din România comunică următoa- rele: „Un comitet s'a constiuit definitiv la Paris pen- tr'a ridica monumental decretat gloriei lui Ioan Iacșes Roussnau de cătră adunarea națională dela 1789, și mai târziu de cătră convențiune.

Comitetul ales, face demersurile trebuincioase pe lângă consiliul municipal, pentru a se da numele lui Ioan Iacșes Rousseau noiei piețe create lângă stra- da cu același nume și pentru a obține autorisarea de a aședa acolo statua.

Orașul Paris a subscris cu 7000 de lei. Statul a dat bronzul și marmora. Un mare număr de consilii comunale și județene au votat fonduri.

Comitetul invită toată presa liberală din lumea întreagă ca să anunțe lucrul și să îndemne pe toți a subscrie la această însemnată operă.“

* (Pentru ce nu scriu unii oameni)? În- trebat Theocritus de oare cine că pentru ce nu scrie? Pentru aceea, răspune, pentru-că pe cum a-și voi nu pot și precum pot nu voiesc.

* *Delirium tremens*, (românește: nebunie din beție, i se mai dice și tremurice, nemțește: Sauferrwahnsinn, ungurește: *iszákos örj*), provine din eruperea cronică a ferbinței spiritului. Morbul acesta se ivește cu deosebire la bețivi și în specie la cei ce beau rachiu, rum etc. în măsura mare și vine sau de sine sau apoi împreună cu alt morb. Ca morburile ocazionale simt aprinderea de plămâni, vătămurile dar cu deosebire sfărâmarea vr'unui os. Simptomele prime ale acestui morb sunt: nedurmirea, în decursul mișcării neaședământ, mâni tremurătoare, privire rățăcită și vorbă multă. Culminațiunea morbului se caracterizează prin amăgiri sensuale și inebunire. Bolnavii de regulă borborosesc cuvinte neînțelese, vęd sburând împrejurul lor animale mici, alungă șoareci, cloțani de sub paturile lor se simt ca și când s'ar cloția în sus și în jos etc. În nebunia lor mai adeseori sunt dispuși bine și de multe ori sunt foarte comici. Altă dată sunt fricoși, turbați, tot sparge ce află în cale și ar voi să se tot alerge. Nebunia înceată pe timp mai scurt, dar nedurmirea e continuă, obrazii sunt în pistrițați cu roșată, aprinși, ochii rățăciți, pelea asudată, pulsul numai câte-odată bate mai tare, frigurile nu sunt nici odată prezente. Morbul se începe de regulă la oamenii în vărsta dela 30—50 ani și numai excepționalmente durează mai mult de vr'o câte-va zile, când bolnavii petrecuți și redobândesc somnul. Adese-ori fiindu-se cu vindecare, din cas în cas pe lângă aceea că cel ce a suferit slăbește total dar poate să și moară, de altă dată însă după parocsism rămâne mintea turburată. Ca medecament se dă bolnavilor în măsură mai mare opiu; dar mai bun se pare a fi clorofomul. Cu succes bun s'a folosit la vindecarea boalei chiar și beuturi spirtoase. Slobodirea sângelui e periculoasă și poate cauza moarte grabnică. Cu încetarea parocsismului ar fi consult ca suferindu-l să se rețină dela beuturi spirtoase, de oare-ce însă unui bețiv pătimaș i este, așa dicend, aceasta preste puțință, morbul în timp mai lung sau mai scurt ear să ivește până când cel bețiv într'un mod sau în traltul cade jertfă patimilor sale.

* Interesul cel mare ce-l manifestă regina României pentru dezvoltarea cultului tinerelor creațiuni ale neamului nostru de dincolo de carpați, e învederat prin împregiurarea, că înainte de a pleca din București, s'a dus, dice „l'Indép. roumaine,” la Asilul Elena Doamna și, după ce a vizitat institutul, a adunat elevele și le-a dis: să n'albă nici o grijă de viitoriu, căci nu se va schimba nimic din ceea ce a făcut generalul Davila.

„Voiu face tot ce voiu putea pentru Asil, a fost cuvintele M. Sale, și nu voiu cruța nimic pentru propășirea acestui institut — model.”

* (Comentariul diarului „Răsboiul“). Răsboiul în comentarea știrii aduse de „Românul” relativ la ivirea răpcingei printre caii regimentelor de călărași din copul al II-lea de armată, se exprimă astfel:

„Răpcingă avem, pesta-bovină avem, filocseră avem, argină avem, criză economică avem, c'un cuvânt stăm bine de tot. Nu ne mai lipsește de cât cholera ca să fim perfecți!”

* (Avis celor interesați). Societatea Armonia din Cernăuți, cetim în foile din România, a hotărît a edita o colecțiune de cartete vocale. În acest scop s'a întocmit un comitet de redacțiune și s'a adresat către compositorii români cuno-

scuți un apel invitându-i a colabora. Compozițiunile trebuie să fie cu text românesc și scrise de români. Ele vor fi supuse comitetului de redacțiune, dela aprobarea căruia depinde primirea sau refuzarea lor. În aceleași foi cetim, că cântăreața americană Abbot a stabilit un premiu de 25,000 lei pentru un compositor, care ar scrie pentru dēnsa o operă în genul operii Marta de Flotov.

* (Naufragiu.) În drumul dintre Yocohama și Honkong a suferit naufragiu în 7 ale curentei vaporul Englez „Miramare” și dintre 50 de indiviși s'au înecat patruzeci și opt va se dică numai doi au scăpat în viață.

* (Pasiuni.) Socrat nu s'a rușinat de a se juca în rēnd cu copii. Agesilaus călăria cu copilul seu pe bătă de trestie. Împăratul August acum pescuia cu copii, acum se juca în cubi, se juca în nuci. Împăratul Domițian își făcea oare în cari pe deacsuns omora muște. Cine-mi va ști spune, care din acestia și omora timpul mai bine?

* (Caracteristica pictorilor). Matejko, directorul academiei de pictură din Cracovia, după informațiunile primite de „Nemzet,” în cuvântarea de deschidere a anului scolar a dis, că lipsa de credință a celor mai renumiți pictori ca Makart, Munkácsy și alții au contribuit la dispozițiunea spiritului lor. „Makart totdeauna a fost ca amețit, a lucrat fără plan și fără vr'o idee; în spiritul lui a dominat chaosul conceptelor, și se oglinda în el lipsa aceea a credinței, de care gemea orașul în care locuia. Munkácsy a depins ce-i drept două chipuri ale lui Cristos. Dar cine știe dacă nu lau ajuns ne-mpăcabilă Nemesis pentru mustațele sucite și pentru cizmele ungurești, pe cari le-a depins cu mulți ani înainte de aceasta în chipul lui Christos! Nici Dore n'a fost tocmai credincios și adesea căuta însufățire în viață extravagantă.” În explicarea sa diarul „Nemzet” ne spune, că Munkácsy a depins pe Christos cu mustațe răsucite și în cisme ungurești într'o icoană, care se află în galeria academiei din Viena și pe care o a făcut încă ca elev și prin urmare nu se poate considera decât ca o apucătură studențească. Incât pentru noi nouă ne place a crede, că Munkácsy sau a cugetat că Christos a fost maghiar sau apoi a voit să-l maghiarizeze.

* (Bibliografic.) Curs de geografie pentru usul învețământului secundar întocmit după programele în vigoare. Europa (fără România), fizica politică și economică de G. Th. Buzoianu profesor de istorie și geografie.

A doua edițiune reveđută.

Craiova tipolitografia națională Ralian-Samitca 1884.

* (Bibliografic.) În 15 Octomvre va eși de sub presă: „Revoluțiunea lui Horia” în Transilvania și Ungaria 1784—1785 scrisă pe basa documentelor oficiale de Nic. Densușianu.

Scrierea va forma un volum mare de preste 32 coale în 8° și va conține următoarele capitole:

Caracterul revoluțiunii din 1784. — Literatura revoluțiunii. — Românii în epoca militară. — Feudalitatea ungurească în Transilvania. — Asupririle Românilor în Munții Abrudului. — Tumultul din Câmpeni dela 1782. — Călătoriile împăratului Iosif în Transilvania. 1773 și 1783. — Călătoria lui Horia la Viena în 1783. — Conscriptiunea militară. — Căpitaniile revoluțiunii. — Conscriptiunea și scopul

revoluțiunii. — Adunarea țeranilor la Mestecăc. — Revoluțiunea în comitatul Huniadoarei și al Zarandului. — Crișan proclamă revoluțiunea la biserica din Curechiu. — Ocuparea Zarandului. Revoluțiunea se estinde în comitatul Hunedoarei. — Țeranii atacă orașul Deva. — Esecutarea prizonierilor Ddin eva. — Ultimatul lui Horia. — Revoluțiunea în comitatul Albei și al Clușului. — Câmpeni, Abrud și Roșia. — Primul căpitan în pericol. — Căpitaniile Cloșca și Horia tinărul pleacă asupra castelului din Galdai. — Trupa țeranilor de pe Murăș atacă Vulperul și Vințul-de-jos. — Revoluțiunea străbate în comitatul Clușului. — Revoluțiunea în cottul Sibiuului. — Revoluțiunea în comitatul Aradului. — Organizarea mișcării. — Baronul Brukenthal și baronul Preis — Guvernul transilvan și revoluțiunea. — Armistițiul dela Tibru. — Misiunea lui Molnar în Zarand. — Episcopii Nichitici, Petrovici și Popovici. — Schultz la Câmpeni. — Insurecțiunea nobilimii. — Împăratul Iosif și revoluțiunea. — Esecutările din Alba. — Acivitatea contelui Iancovits până la prinderea căpitanilor. — Petițiunile nobilimii. — Revoluțiunea se începe de nou. — Ordinile lui Horia. — Inceperea ostilităților. — Țeranii rescuțați resping amnestia. — Convențiunea dela Ofenbaia. — Luptele dela Remeti, Brad Lupșa și Mihăleni. — Horia disoalvă trupa dela Câmpeni. — Împăratul Iosif și cestiunea de naționalitate în Transilvania. — Prinderea căpitanilor. — Interogatoriul lui Horia, Cloșca și Crișan. — Sentințele și esecutarea. — Hora ca „rege” și „împărat”. — Festivitatea din Slatna. — Alte condamnări. — Imp. Iosif desființează servitutea personală. — Escpatrierea mai multor țerani. — Imp. Iosif suprimă abuzurile din munții Abrudului. — Revoluțiunea lui Horia la 1790—91 — Concluziune.

Prețul unui exemplar: pentru România 10 franci și pentru Austro-Ungaria 4 fl.

Prețul exemplarilor se va putea adresa la autor Calea Victoriei sau la Tipografia „Românul” Carol Goebel. Strada Doamnei 14 București.

Loterie.

Sâmbătă în 25 Octomvre 1884.

Buda: 76 45 59 37 60

Bursa de Viena și Pesta.

Din 25 Octomvre n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	123.10	123.—
Renta de aur ung. de 4%	93.35	93.30
Renta ung. de hârtie	88.80	88.85
Renta de aur austriacă	103.45	103.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.40	97.—
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	139.30	119.—
Sorți de regularea Tisei	115.30	115.75
Sorți ungurești cu premii	115.25	115.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.95	80.85
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	95.30	99.25
Datorie de stat austriacă în argint	82.55	81.75
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.8
Aețiuni de bancă de credit ung.	289.50	288.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	143 —	142.75
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	104.10	104.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	100.—	100.25
Obligațiuni urbariale temeșiane de	100.25	100.25
Galbin	5.78	5.76
Napoleon	9.70	9.68 ^{1/2}
London (pe polița de trei luni)	122.10	122.—

Nr. 109.

[913] 2—3

CONCURS.

Pe basa statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul archidieceșan în 13/25 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7., prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Turda.

Fiitorul protopresbiter ca atare va locui în locul central al tractului anume în opidul Turda.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat și din tacele ce încurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiali și pentru alte speciali funcțiuni protopresbiterale;

b) venitele ordinari ale parochiei de clasa a III din Turda, împreună cu locuința în natură, această parochie fiind ocupată prin paroch stabil o va ocupa numai după devenirea ei în vacanță.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și binemeritați pe terenul bisericesc și scolar; în special aceia: cari după o pregătire de cel puțin 8 clase gimnasiali sau reali cu testimoniul de maturitate, au terminat studiile teologice la vre unul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de calificățiune; sau cari după pregătirea indicată mai sus, au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de calificățiune înaintea comisiunii esaminătoare a consistoriului archidieceșan. Pot însă concurge și fără testimoniul de calificățiune profesorii de teologie, și preoții chirotoniți înainte de introducerea esamenelor de calificățiune dacă în celelalte au calificățiunea prescrisă mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrisa calificățiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acurateța manifestată în administrarea protopresbiteratului vor ave dela consis-

toriu archidieceșan plenar specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a-și așterne suplicile concursuali la Venerabilul consistoriu archidieceșan în Sibiu în restimp de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegrafatul Român,” alăturând câte o tabelă de calificățiune carea se conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurrentului; anii etății (anul luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelor), esamen de maturitate doctorat s. a.; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelor) și esamenul de calificățiune; servițiile de până acum pe terenul bisericesc și scolariu (timpul, locul și categoria acelor); în fine cunostința limbilor și alte reflexiuni. Datele din această tabelă sunt de a se întări cu documente, cari să se accludă în original precum: carte de botez, testimoniile scolastice și de maturitate, testimoniile teologice și de calificățiune atestate de serviții bisericesti și scolastice și

eventualmente toate altfel de recomandări.

Turda, 23 Iunie, 1884.
Comitetul ppresbiteral al tract. Turdei.
Președinte: Notariu;
Ioan Reou, Ioan Tarca,
administrator prot. paroch.

200 altoi meri și peri

de diferite soiuri nobile, din sēmănta poamelor pădurețe preșiți și în primăvara anului 1881 altoiți (de trei ani) dedați cu neajunsurile unei temperaturi schimbăcioase și prin urmare în ori ce climă reușitori și

800 pădureți meri și peri

mențiți pentru transplântarea în școala de altoiți, preșiți din simburi sēmăntați în primăvara anului 1882 (de doi ani), de grosimea degetului până la a mânei, sunt în grădina școalei elementare ortodoxe din Făgăraș, și se vënd de subsemnatul acum în toamna anului curent și în primăvara anului viitoriu.

Altoiul, despre a căru calitate garant se vinde cu 30—60 cr. v. a., pădurețul cu 5—10 cr. v. a.

[914] 1—1

Nicolau Aron,
învățatoriu.